

PRENUMERATA

Traków
 Sr. Biblioteka Jagiel
 Łódzka

33.

JOURNALIK.

Konto czekowe
P. K. O. 140.561.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano.

Ceny ogłoszeń:

Za wiersz milimetry
 wynosi: Zwyczajny za
 tekstem 800 Mk. Nade-
 słane 2400 Mk. Nekro-
 logja 2000 Mk. Na pier-
 wszej kolumnie 4000 Mk.
 Przed kron. i w rubryce
 „Repertuar“ 3600 Mk.
 Po kron. i kom. 3200 Mk.
 Dział ekonom. 4000 Mk.
 Drobne ogł. za każdy
 wyraz 400 Mk. Paski
 na kolumn. tekstów po
 3200 Mk. Ogłoszenia
 zagran. o 50% drożej.

REDAKCJA ul. Ossolińskich 1. 15. ADMINISTRACJA ul. Chorążczyzny 1. 26. — Redaktor przyjmuje między godziną 5—6. — Adres telegr. „Kurjer“ Lwów —
 Rekopisów nie zwraca się. — Telef. redakc. 19. Od 10 wieczór telefon 874.

Nakładem Spółki Wydawniczej „Kurjera Lwowskiego“.

Redaktor naczelny: Dr. Włodzimierz Jampolski.

Walka o sumienie.

(Od naszego korespondenta.)

Warszawa, 30 sierpnia.

W witrynach księgarskich wystawiono książkę mordercy pierwszego prezydenta pt. „Wiedza o Sztuce“. Rzecz to słaba, pozbawiona czegoś nowego, Wydano ją dla sensacyjności nazwiska autora. — Mówić o niej nie warto.

Ale oto rozpisana się na ten temat „Gazeta Warszawska“. I nie tyle pisze o rzeczy samej, co o autorze „Słowa z Iliady Achillesa, zabijającego Hektora“:

Umieraj. Mnie mój wyrok nie nabawi trwogi
 Umrę, gdy Zeuston każe i Olimpu bogi,
 Te słowa dumy, spokoju i losu przez Fotum za-
 kreślonego w całości, można przenieść na tra-
 giczny czyn Polaka, który ważył się na krwawe
 zamanifestowanie przepaści, w którą Polska się
 taczala“.

„Reka, która własnym na siebie wyrokiem
 obudziła sumienie narodu“.

„Niema wątpliwości, że twórca był człowie-
 kiem głębokim, silnym, bohaterskim i naród swój
 kochającym. Polska tej jego miłości nigdy mu
 nie zapomni“.

„Człowiek, który wyrósł do rozmiarów bo-
 haterskiej tragedji“.

Oto są próbki charakterystyki.

Dr. M. Urstein napisał książkę o Niewia-
 domskim ze stanowiska psychiatry, w której wy-
 kazal, że morderca nie był istotą normalną, że
 należał do ludzi upośledzonych na umyśle. Ma-
 terjału do tego dały mu między innymi i pisma
 z pod znaku „Gazety Warsz.“, które w pierw-
 szej chwili po zbrodni pełne były informacji o
 przypadłościach zbrodniarza. Przytaczano fakty
 jego nieczytalności. Wymieniano między innymi
 jako powód upadek z tramwaju.

Książka dra Ursteina miała na celu nie jak
 twierdzi „Gazeta Warsz.“ wykreślić z historii Nie-
 wiadomskiego, ale sprowadzić pewne uspokojenie
 umysłów. Wzburzony naród wskazywał na moral-
 nych sprawców łaniebnego czynu. I oto p. dr.
 Urstein z naukowego stanowiska wykazał, że ten
 czyn zrodził się w jednostce chorej, świadomie,
 czy bezwiednie broniąc w ten sposób tych mo-
 ralnych sprawców od odpowiedzialności.

Dr. Urstein miał zadanie łatwe stosunkowo.
 Bo psychologiczne podłoże zamachu Principa na
 arc. Ferdynanda jest zrozumiałe. Można je od-
 szukać dla Siczyńskiego (morderca A. Potockiego),
 ostatecznie dla Fedaka — ale Polak, który był
 w rządzie przeciwników terroru względem władz
 najezdniczych, okupacyjnych — musiał dla każ-
 dego bezstronnego człowieka stać się czemś po-
 twornie schorzałym, już nie nienawistny, nie po-
 gardy, ale litości godnym. I takim był Niewia-
 domski, którego mojem zdaniem należało oddać
 do domu obłąkanych — a nie stawiać przed
 sądem.

I oto, co pisze o tym drze Ursteinie „Gazeta
 Warszawska“.

„Więc postanowiono go uczynić chorym na
 umyśle, aby tym najbardziej lajdackim(!) sposo-

Dzisiejszy numer „Kurjera Lwowskiego“ zawiera:

Upadek etyki (art. wstępny).

Polski Bank emisyjny a skarby koś-
cielne.

Kawaler złotej szpady (nowela).

Uzucia mierzone w Amperach.

Groźny nieprzyjaciel w lasach kar-
packich.Kto jest zwolniony od podatków prze-
mysłowych?

Ile kosztuje wykazanie własnego ja?

Topiła się z rozpaczy.

Podrożenie biletów tramwajowych

Spóźnione oeknienie się gminy miasta
Lwowa.

Po wymordowaniu delegacji włoskiej.

Zaostrzania się konfliktu włosko-greckiego.

Oburzenie przeciw Grekom wzrasta. Grecja nie daje całkowitej satysfakcji
 rządowi Włoch.

OSTRA NOTA WŁOCH DO GRECJI.

Rzym. (PAT.) Stef. komunikuje: Na podsta-
 wie wypadków, które poprzedziły zamordowanie
 członków delegacji włoskiej misji granicznej oraz
 na podstawie zbadania sprawozdania pochodzą-
 cego z dobrego źródła rząd włoski nabrał prze-
 konania, że rząd grecki ponosi odpowiedzialność
 materialną, jak również odpowiedzialność moral-
 ną, za ten mord. Na podstawie tego przekona-
 nia prez. Mussolini będąc pewnym, że daje wyraz
 uczuciu niezadowolenia całego narodu włoskiego
 poleca posłowi włoskiemu w Atenach Montagnie,
 aby wręczył rządowi greckiemu notę, w której
 Włochy żądają: 1) Oficjalnego usprawiedliw. w
 najbardziej wyczerpującej formie i to w ten spo-
 sób, że usprawiedliwienie to było przedstawione
 poselstwu włoskiemu w Atenach przez najwyższą
 władzę wojskową w Grecji. 2) Odprawienia w
 katedrze katolickiej w Atenach uroczystego ża-
 łobnego nabożeństwa za dusze ofiar przy udziale
 wszystkich członków rządu. 3) Oddanie fladze wło-
 skiej honoru przez flotę grecką w Pireusie. W
 tym celu uda się do Pireusu jedna z włoskich
 dywizji flotowej. Równocześnie okręty greckie mają
 wywiesić flagi włoskie. 4) Przeprowadzenie szcze-
 gółowego śledztwa na miejscu zbrodni w obec-
 ności włoskiego Charge d'affaires wojskowego za
 którego osobę rząd grecki będzie bezwarunkowo
 odpowiedzialny. Śledztwo musi być ukończone w
 przeciągu 5 dni od przyjęcia tych żądań. 5) Ka-
 ry śmierteczna na wszystkich winowajców, 6) Zapła-
 cenia odszkodowania w wysokości 50 milionów
 lirów w ciągu 5 dni od chwili wręczenia tej noty.
 7) Oddania honorów wojskowych ofiarom mordu
 w chwili transportu zwłok na okręt włoski. Na-
 stępnie rząd włoski domaga się odpowiedzi w
 najkrótszym terminie.

Wczoraj wieczorem na placu Wolności w Trje-
 scie tłum urządził demonstrację przeciw Grekom.
 Demonstranci zdemolowali kawiarnię odwiedzaną
 przez Greków, następnie udał się tłum do ko-
 ściola i szkoły greckiej, gdzie zerwał kilka tablic
 z napisami greckimi i wrzucił do morza. Kara-

binierzy przeprowadzili porządek, przed konsula-
 tem greckim ustawiono silne patrole.

RADA AMBASADORÓW DOMAGA SIĘ UKARANIA MORDERCÓW.

Paryż. (PAT.) Rada ambasadorów posta owła
 wysłać do rządu greckiego depezę, protestującą
 przeciw zamordowaniu włoskich oficerów człon-
 ków komisji delimitacyjnej i żądającą bezwzględ-
 nego ukarania morderców.

DEMONSTRACJA FLOTY WŁOSKIEJ.

Rzym. (PAT.) „Epoca“ donosi z Tarentu,
 że wczoraj przyszło do demonstracji floty wło-
 skiej na wodach greckich. Według doniesień
 z Tarentu część floty włoskiej na wodach Tar-
 rentu otrzymała rozkaz wstrzymania manewrów
 i przygotowania się do wyjazdu w pełnym uzbro-
 jeniu. Sądzą, że planowany jest wyjazd okrętów
 włoskich na wody Pireus.

Równocześnie donoszą z Neapolu, że urzą-
 dzono tam demonstrację przed konsulem greckim.
 Godła greckie zniszczono, okna wybito,
 konsula zmuszono do wydania chorągwi greckiej,
 którą podarto w strzępy.

Prasa włoska w dalszym ciągu przepełniona
 jest artykułami, wyrażającymi oburzenie z powo-
 du zamordowania włoskich oficerów, członków
 komisji delimitacyjnej.

Prasa włoska zwraca uwagę, że pułk grecki
 Potaris, który stale towarzyszył generałowi Tel-
 linemu, tym razem był nieobecny, co zdaniem
 prasy włoskiej rzuca bardzo charakterystyczne
 światło z powodu przygotowania zbrodni.

ODPOWIEDŹ GRECKA NIE ZADOWOLI RZĄDU WŁOSKIEGO.

Wiedeń. (PAT.) Wiedeńskie Biuro korespon-
 dencyjne donosi z Rzymu, jakoby rząd grecki
 miał już w ciągu dnia dać odpowiedź na notę
 włoską. Jak podają pisma, odpowiedź grecka
 nie zadowoli rządu włoskiego, Grecy bowiem
 odrzucają kilka punktów żądań włoskich, jako
 sprzeczne z pojęciem suwerenności państwa
 greckiego.

bem z kart historii wykreślić. Kto mógł podjąć się tej ostatniej, najpodlejszych z podłych próby? Oczywiście tylko Żyd." itd. itd.

Organ prawniczy zapomina, że pierwsze niepoctyalność zbrodniarza uznały właśnie organa „narodowe”. Czyli one spełniły „delikatną robotę świętokradztwa duszy ludzkiej”.

Potem zmienili się ich stosunek do faktu.

Zapytujemy siebie dla czego? Jaki był powód? I widzimy tych powodów dwa. Po pierwsze jest to objaw „psychozy gwałtu”, który ogarnął nieomal całą Europę. Terror Czecha, morderstwa ministrów w Niemczech, Czechach, napady kamelotów króla, zamachy fascistów — to wszystko dało podłoże myśli, że można, że wolno na teren sporów politycznych wnosić pałkę, bombę, truciznę, rewolwer, nóż. Psychoza masowa, której się poddali w nas komuniści, najskromniejsi petruszowicowcy i endecy.

Na tle psychozy odbywa się zaciekle poszukiwanie bohaterów. Ilu ich było? Paderewski, — ośmieszony niedołęstwem i kurnikiem, Korfanty, obecny finansista i pośrednik między Polską, a żydowskim kapitałem. Potem przyszedł Haller z całą aktywistyczną przeszłością, który odrazu wykażał brak charakteru i... jakiegokolwiek myśli. — Bohaterowie się nie udali.

I oto przyszedł nowy, którego spowił majestat śmierci. Nieszławnej, smutnej, lichiej — ale śmierci. I oto demagogja nie mając już nic innego chwyciła skrawek całunu, by odziać nim swoją próżnię. Przecież te kwiaty, które noszą na grób nieszczonego skazańca są obryzane śliną! Przecież ta gloryfikacja szaleństwa nie entuzjazm, nie część istotną zawiera w istocie, lecz najniebezpieczniejsze przemycanie nienawiści! Przecie poważniejsi prawnicy sami muszą czuć pogardę dla tych opętalców, truposów moralnych — zdobywających tę najsmutniejszą w Polsce moją, którą każdy człowiek zdrowy, nieskoszlawiony usiłuje wykreślić z pamięci, jak niesmaczny, hańbiący fakt, którego potworność i siła płynię nie od sprawy, nie od ręki — lecz od owej wielkiej trumny Nosiciela Majestatu Polski Świętego, Czystego Człowieka i Obywatela, po którym żal jest tak wielki, że nie masz obok niego miejsca na nienawiść dla — pustki, zera, niemości — choroby, unysłowej.

Jeżeli o tem jeszcze raz piszemy — to jedynie dla tego, by raz jeszcze podnieść upadek zmysłu etycznego wśród Polaków. Upadek groźny istotnie. W epoce, gdy państwo jest zerowiskiem dla różnego rodzaju kanałi ludzkiej, gdy poseł każdy jest podejrzanym o zgarnianie grosza publicznego, gdy każdy, kto się dorwał do rządów

myśli tylko o tem, jak sobie wypchać kieszenie, gdy na ministrów kandydują ludzie zbrukani, gdy niema oszczędności, któreby raz ciśnięte, nie znalazło wiary w takim czy innym kole, gdy wiara w idealizm, pobudki wyższe, szlachetniejsze z dnia na dzień słabnie, upada, czy dziwnie jest, że pęd człowieczy do czegoś czystego, jaśniejszego, bezinteresowniejszego wyzyskuje lada przez upień, lada szalbierz?

Walka z tem, to oczyszczenie naszego życia z geszefciarstwa. Wrogiem społeczności jest nie zwolennik tej czy innej ustawy, lecz ten, co pozwala utrzymywać się na powierzchni życia ludziom nieuczciwym, sprzedajnym, nikczemnym, kto swem nazwiskiem usiłuje pokryć brud i zgniliznę moralną.

Trzeba sumienie podnieść do godności zasady!

Adam Uziembło.

Polski Bank Emisyjny a skarby kościelne.

Szeroka polemika wzniecona faktem kradzieży skarbcza gnieźnieńskiego, następnie innych w Łomży, Krakowie etc. wysunęła na czoło troski o całość miliardowej wartości skarbów kościelnych, wniosek „Wyzwolenia” o przeprowadzenie rejestracji zezaurowanych kosztowności, a następnie po odrzuceniu wniosku kilka projektów ze strony społeczeństwa, zdążających do zabezpieczenia całości przy równoczesnym zużycowaniu ich społecznemu. Wśród innych podaje my projekt p. Mestwina, poddając go równocześnie dyskusji na łamach naszego pisma. Red.

Pojawiła się w prasie wiadomość, że Polska ma uzyskać od Morgana i stojącego za nim „wroga” Stinnesa pożyczkę amerykańską w dolarach do wysokości 100,000,000 dolarów, które mają służyć za podkład polskiej waluty w projektowanym państwowym Banku Emisyjnym.

Jeżeli wierzyć wersjiom krążącym w prasie, pożyczka dana byłaby Polsce na bardzo upokarzających warunkach: rzekomo „pożyczone” dolary miałyby pozostać w Paryżu pod opieką Morgana, aż do spłacenia długu przez Polskę.

Jeżeli to twierdzenie prasy jest zgodne z istotnym stanem rzeczy, jest to wprost niezrozumiałe jak rząd wielkiego państwa, jakim jest Polska pozwolił się traktować nawet prywatnemu finansistcie amerykańskiemu jak bankrut i

przytem człowiek nieuczciwy, który nie zasługuje na zaufanie, któremu „przyznaje” się pożyczkę, a nie daje mu się w rękę gotówki w obawie, aby tenże nie roztrwonil pożyczonego grosza.

Gdyby rząd polski istotnie przyjął pożyczkę od Morgana na powyższych warunkach, to ośmieszylby się wobec całego świata, czego czynić nie wolno, gdyż państwo nawet najsłabsze szanuje swój prestige.

Polska zaciągnąć by mogła pożyczkę zagraniczną jedynie tylko na ogólnie przyjętych warunkach, które nie podkopują zaufania do obdłużającego się państwa.

Polska jednak uciekać się do zagranicy nie potrzebuje, ma bowiem dosyć swego własnego bogactwa, aby tylko użyć odpowiednio go potrafiła.

Rozgorzała obecnie kampania w prasie za oddaniem skarbów kościelnych skarbowi państwa jako podkład dla polskiej waluty. Ponieważ opracowuje się dzisiaj zasady utworzenia polskiego Banku Emisyjnego, przeto byłoby wskazane, aby rząd polski w myśl naszego ostatniego publicznego wezwania odniósł się do Episkopatu polskiego o danie w zastaw rządowi skarbów kościelnych, które mogą być użyte jako zabezpieczenie waluty polskiej przez Bank Emisyjny.

Oczywiście skarby kościelne są drogocenną pamiątką narodową, są związane z historją i kulturą narodu polskiego, nie można ich przeto niszczyć i przetapiać na kruszec obiegowy, lecz przechować w całości nie tknięte, aby z czasem, gdy skarby państwa posiadzie już własny zapas złota, mogły wrócić do naszych świątyń, pod warunkiem, że władze kościelne dostatecznie zabezpieczą od zmarnowania nieocenione wprost skarby narodowe.

Sprawę powyższą gorąco polecamy uwadze odnosnych czynników rządowych. W razie zrealizowania powyższego projektu, państwo odniesie pożytek, a mianowicie:

1. Naród nie będzie potrzebował pod postacią podatków płacić wysokich lichwiarskich procentów zagranicy.

2. Moralnie państwo polskie zyska bardzo wiele, zdobywając sobie wielkie zaufanie zagranicą.

3. Przez tymczasowe wycofanie skarbów kościelnych z pod niedostatecznej opieki, uratuje się pamiątki narodowe, które przy dotychczasowym sposobie rozmieszczenia narażone są na kradzież i marnowanie się. Tymczasem świątynie nasze mogą poczynić u siebie odpowiednie

ADAM NECHAY.

KAWALER ZŁOTEJ SZPADY.

Po dłuższym certowaniu przy drzwiach weszli obaj do poczekalni: wysoki, chudy, o nosie stale zmarzniętym cywilny pan i drobny, żywy, oficer. Pierwszy interesował się teorią sztuki wojennej nawet produktywnie; był dziennikarzem, a komunikaty sztabu generalnego lakonizmem swym dostarczały mu sporo sposobności do publikowania komentarzy, niejednokrotnie rzeczowo i rozsądnie ujętych. To też pseudonim jego „Triarius”, miał pewną popularność. Drugi zaś był adjutantem rotmistrza Smoka.

Czekali. Nie czuli się obaj swojo. Rozmowy nie udało się nawiązać. Ze ścian białych o kwiatnych girlandach, z pejzaży o motywach pogodnych i kojących szedł niepokój; ssuwał się w niciach pajęczych strach. Zanin usiedli w fotelach, oglądali je zgodnie a bezwiednie z tą nieufnością, z jaką stawia się stopę na kępacach mokradła.

Właściwie ich obawa nie miała żadnych podstaw rozumnych. Wydałaby się im śmieszna przed wejściem do tego słonecznego pokoju. Ale tu — tkwiła w nastroju. Może pozostały tu niewidzialne atomy psychiczne tych, którzy byli przed nimi i których lęk był przeżuciem trafem, może ostatnim świadomym aktem gasnącego rozumu.

Człowiek, który w tej chwili wszedł, przeprosił, że przybywa w zastępstwie dyrektora. Dyrektor jest zajęty. On jest asystentem i che-

tnie ofiaruje swoje usługi. Czem jednak może służyć?

Mówił to swobodnie i szczerze. Oni jednak czytali w jego spojrzeniu zagadnienie: ciekaw jestem, kto z nas dwóch ma tu pozostać?

Triarius gniewał się w duchu, że na nim dłużej i baczniej spoczęło oko asystenta, niż na poruczniku. Dlaczego? Wiąc wyszedł szybko aby kres położył wszelkim wątpliwościom:

— Z rotmistrzem Smokiem... czy możemy się zobaczyć?

Asystent bez śladu zdziwienia odparł:

— Niemożliwe. Rotmistrz jest odosobniony.

— Aż tak poważny stan?

— Powtarzam, że o widzeniu niema mowy.

Rotmistrz jest bardzo osłabiony po drugim ataku. Musi bezwzględnie unikać nawet najdrobniejszych wzruszeń.

— Po drugim ataku... szalu?

— Tak. Choroba ma ostry przebieg.

Triarius był widocznie skłopotany. Powoli wziął ze stołu swą teczkę, przeprosił i skierował się ku wyjściu. Ale porucznik zaryzykował jeszcze jedno pytanie:

— Panie doktorze — od jak dawna może ciągnąć się choroba?

A Triarius podchwycił:

— Idzie nam specjalnie o to, od kiedy mniej więcej datować się mogą pierwszej jej objawy, pierwsze wyraźne wpływy na sposób wnioskowania, myślenia, na to, co nazywamy normalnym, zrównoważonym rozsądkiem?

Asystent już z ręką na kłamce odparł:

— Trudno mi w tej chwili określić. Forma

obłędu jest zupełnie dojrzała i zanim doszło do obecnych wybuchów, choroba rozwijać się musiała oczywiście przez dłuższy przeciąg czasu. W przybliżeniu mógłbym na podstawie dotychczasowych doświadczeń podać termin sześciu, ostatecznie ośmiu miesięcy jako okres pierwszych, dostrzegalnych zaburzeń w funkcjach mózgowych.

Porucznik skinął porozumiewawczo ku Triariusowi:

— Osiem miesięcy... karjery rotmistrza Smoka!

Wyszli — przez długie, jasne kurytarze, po pod okna zakratowane gesto a dyskretnie, przez cichy, w zieleń bogoty dziedziniec. Gdy mijali furtkę w murze czuli, jak śledzą ich podejrzliwe oczy odźwiernych — ich którzy wyszli z tych murów na drogę ku miastu.

Triarius westchnął:

— Oto koniec epopei.

A porucznik dorzucił:

— I jakże tragiczny koniec!

— Nie, zaprzeczyl tamten, tylko konieczny.

Bez niego epopeja nie byłaby sobą. Jest to ostatnie ogniwo nierozzerwalnego łańcucha przyczyn i skutków. Żałuję tylko, że nie widzieliśmy rotmistrza. Wprawdzie związek wypadków jest mi dostatecznie jasny — ale — usłyszeć parę uwag z ust tego człowieka! Trafic na moment przytomny i wprost u źródła dowiedzieć się prawdy. Przecież to musi być niezmiernie ciekawe, jak on sam pojmuje swój problem.

(C. d. n.)

adaptacje nawet na koszt państwa, celem zabezpieczenia skarbów w przyszłości po ich zwróceniu przez skarb państwowy.

Skarbiec państwa w przeciągu bardzo krótkiego okresu mógłby mieć podkład o wartości nie 100, lecz zapewne minimum 500 milionów dolarów. Samo oświadczenie rządowe w prasie, że z tego środka zamierza się skorzystać, spowoduje ogromny spadek cen i wielką podaż towaru na rynku, jest to bowiem projekt łatwy do szybkiego zrealizowania.

Sądźmy, że stawiając dzisiaj sprawę konkretnie, osiągniemy cel wytknięty sobie przez poruszenie w prasie sprawy skarbów kościelnych: uwolnienie polskiego rządu od troski codziennej jaką sprawia mu szalejąca drożyzna, wzmocniająca niesłychanie silnie czynniki rozkładowe w państwowym i społecznym życiu Polski.

Józef Mestwin.

Jak wygląda kwestja cukrowa.

Audiatur et altera pars!

Wobec armujących artykułów i notatek, dotyczących kwestji cukrowej, nasz współpracownik udał się o wyjaśnienie do biura sprzedaży związku małopolskich cukrowni, gdzie otrzymał następujące informacje:

— Czy prawdziwą jest wiadomość, że tylko dwie firmy, a to Polsot i Lambert i Krzysiak otrzymują cukier do sprzedaży?

— Ta wiadomość jest zupełnie fałszywą i prawdopodobnie odgrywa tu poważną rolę moment konkurencyjny.

Cukier co miesiąca rozdzielamy na podstawie rozdzielnika, ustalanego na konferencjach, odbywających się również każdego miesiąca u nadzwyczajnego komisarza dla zwalczania drożyzny w Warszawie.

W pierwszej linii otrzymują cukier kooperatywy i to w ilości 90 proc. cukru, jaki mamy do dyspozycji.

We Lwowie otrzymuje stale Magistrat 10½ wagona, Nuza 5½, Jedność 5½, Okręgówka kolejowa 3 wagony, a „Byt” pół wagonu. Łącznie więc otrzymują kooperatywy 250 ton. Ponadto zaopatrujemy w cukier wojsko. Do dalszego rozdziału pozostaje nam znikoma ilość, którą dzieliny między urzędników, szpitale itp.

Od czasu do czasu otrzymuje pewne ilości Polsot i Lambert i Krzysiak, a to na podstawie umów, zawartych z temi firmami jeszcze w czasie, gdy potrzeba było płacić prowizję za sprzedaż cukru.

Ilości oddawane tym firmom są minimalne i wiadomości ogłaszane w niektórych dziennikach, że dyrektorowie tych firm dostają za sam przydział cukru automobile, musi się przyjmować jako dowcip.

— Czy prawdą jest, że wymienione firmy uzyskiwały kalkulację ceny cukru w złotych polskich?

— Również niema w tem słowa prawdy. Rada naczelna przemysłu cukrowniczego w porozumieniu z ministerstwem skarbu ustala ceny cukru. Ze względu, że tak węgiel, jak i buraki na obecną kampanię są płatne wedle parytetu złota, już od przeszło trzech miesięcy ceny cukru ustalono w złotych polskich. — Cena więc zmienia się stosownie do kursu złotego, a do tego dochodzą jeszcze koszty uboczne, jak aktywa, fracht, asekuracja itp.

— Jaka jest obecna zasadnicza cena cukru?

— Obecnie cena cukru bielonego wynosi 50 złp. loco cukrownia, zaś rafinowanego, stosownie do sortymentu (kostka, głowa, grysik) i opakowania do 85 złp.

— Czy prawdą jest, że cukrownie odmawiają sprzedaży cukru drobnym kupcom?

— Nie tylko drobnym, ale i wielkim, gdyż sprzedaż jest scentralizowaną w Banku cukrownictwa w Poznaniu, względnie w tegoż zastępstwach i same cukrownie nie mają prawa sprzedaży cukru. Leży to w interesie konsumentów.

gdyż w ten sposób możliwym jest tylko przeciwdziałać spekulacji i prowadzić dokładny rozdział cukru.

— Czy prawdą jest, że Magistrat również spekuluje cukrem?

— W jaki sposób Magistrat, Nuza i inne kooperatywy rozdzielają otrzymany cukier usuwa się z pod naszej ingerencji.

— A o ile prawdą jest, że Magistrat zajął swój własny cukier i przez cały tydzień był dlatego bez cukru?

— Sprawa ta już się wyjaśniła, a miała rzeczywiście przebieg trochę komiczny. Mianowicie organy departamentu IX. magistratu szukając za towarami, wpisały na listę towarów magazynowanych także i cukier, który nadszedł świeżo do naszych magazynów dla magistratu, a jeszcze nie był wydany z powodu niedopełnienia formalności płatniczych. Departament IX. bezkrytycznie odstąpił sprawę prokuratorji, która wszczęła urzędowanie i dopiero po wyświetleńiu sprawy cukier zwolniła. Przez ten czas nie mogliśmy cukru wydawać.

— Czy ceny cukru są wyższe od cen światowych?

— Nie, ceny światowe są wyższe i to dotyczy tak cukru, jak i innych artykułów żywnościowych.

— Jakie widoki mamy na przyszłość w sprawie zaopatrzenia w cukier?

— Jak najlepsze. Cukru będzie dość, tylko społeczeństwo musi przestać spekulować cukrem i lokować swoje kapitały w cukrze.

Stwierdzamy fakt, że alarmy w prasie sprawiają, iż konsumenci masowo zakupuja cukier i mimowoli mamy wrażenie, iż tego właśnie pragną ci, którzy takie wieści, niezgodne ze stanem faktycznym, rozgłaszają.

Przed kilkoma tygodniami było cukru na rynku więcej przy tendencji niżkowej, a obecnie po ostatnich sensacyjnych rewelacjach w prasie ceny znów zwyżkują, a biuro nasze jest atakowane o cukier i to przez ludzi, którzy mają domowe zapasy o wiele większe, aniżeli miesiali w czasach pokojowych.

Stwierdziliśmy także fakty, że konsumenci kupujący znikome ilości w sklepach aprowizacyjnych odsprzedają cukier dalej ze zyskiem 100 proc.

Przeciw temu trudno walczyć, gdyż ten fakt należy do powojennych chorób społeczno-ekonomicznych i dopiero w miarę ogólnego uzdrowienia na tem polu możemy się spodziewać poprawy.

Zapewnić mogę, że na uzdrowieniu stosunków w sprawie cukrowej zależy przedewszystkiem przemysłowi cukrowniczemu i przedstawiciele tegoż wspólnie z reprezentantami rządu starać się będą o to, by stosunki się polepszyły.

grafję, a teraz policzmy koszt wystawienia takiego dowodu osobistego:

1) stempel do podania do starostwa 30.000 mkp., 2) stempel do certyfikatu przynależności 6.000 m., 3) stempel do metryki 6.000 m., 4) proboszczowi za wystawienie metryki najmniej 50.000 m., 5) fotografia najmniej 50.000 m., 6) pisarzowi za napisanie podania do starostwa według zwyczaju najmniej 10.000 m., 8) funkcyjnarjuszowi gminnemu odszkodowanie za podróż do starostwa najmniej 50.000 m., 9) należytość za blankiet dowodu osobistego 5.000 m. Razem 207.000 mkp.

Taką sumę wyłożyć musi każdy obywatel, wybierający się w podróż, choćby na jarmark do sąsiedniego powiatu i pragnący dla pewności zaopatrzyć się w dowód osobisty. Biurokraci z ministerstwa spraw wewn. już od kilku lat zabiegali w sejmie o ustawę zaprowadzającą na wzór carskiej Rosji przymus paszportowy w całym państwie. Próbkę tego, co by to było wówczas, gdyby taki przymus paszportowy został zaprowadzony, mamy już dziś na wystawianiu dowodów osobistych. Dotąd wystarczał na dowódzie osobistym podpis jego posiadacza zamiast fotografii, dziś koniecznie trzeba się fotografować, dawniej wystarczała sama pieczęć gminna, dziś żądają jeszcze pieczęci ze starostwa. Ale „Piast” mimo wszystko grzmi, że niemasz w Polsce lepszych rządów, nad rządy chjeńskoplastowe, oraz nigdy nie będzie lepszego ministra od Kiernika“.

Sprawy wojskowe.

POWOŁANIE DO SŁUŻBY CZYNNEJ.

W myśl rozkazu M. S. Wojsk. mjr. rez. I. d. a. K. Kiersnowski Al. został powołany do służby czynnej z przydziałem do Ofic. Szkoły Artylerji bez zmiany charakteru oficera rezerwy.

Ppor. rez. Urbanowicz Bol. 2 p. Kol. został powołany do służby czynnej i przydzielony do 20 p. a. p. bez zmiany charakteru oficera rezerwy.

ZMIANA NAZWY b. D. C. W. A. NA D. C. W. REMBERTÓW.

Rozkazem M. S. Wojsk. Szt. Gen. dotychczasowa nazwa Doświadczalnego Centrum Wyszakolenia Armji zamieniona została na Doświadczalne Centrum Wyszakolenia „Rembertów“.

CENA BILETU KREDYTOWANEGO OD 1. VIII. 1923 r.

Dep. VII. Int. M. S. Wojsk. ustalił, że równocześnie z podwyższeniem taryfy osobowej o 33.3 proc. podnosi M. K. Zł. z dniem 1. sierpnia b. r. należytość ryczałtową za pojedynczy kredytowany przejazd osoby wojskowej kolejami państwowymi do wysokości 42.200.

L'ORDRE REGNE à VARSOVIE“.

W sprawie nowego rozdawnictwa kilku ton orderów „Polska Zbrojna“ donosi:

Odnosnie do wojskowych, dowiadujemy się, że w połowie września r. b. wyjdzie specjalny rozkaz pana ministra, określający rozdzielnik dla poszczególnych Oddziałów i Departamentów M. S. Wojsk., tudzież osobno dla każdego DOK. i dopiero potem będzie można przedkładać ministerstwu wnioski imienne.

Zasadniczo złoty „Krzyż Zasługi“ będą mogli otrzymać oficerowie od kapitana włącznie w górę (cywilni urzędnicy od VII kategorii) — srebrny od porucznika włącznie w dół (cywilni od VIII. do XI. kat. — brązowy szeregowi od plutonowego włącznie w dół (cywilni od XII. do XIV. kat.).

Nie jest jednak wykluczonym, że wojskowy nawet niższej rangi, niż to powyżej określono, może otrzymać wyższy stopień tego odznaczenia, o ile położył wybitne zasługi.

Ile kosztuje wykazanie własnego „ja“?

Już kilku ministrów spraw wewnętrznych miała Polska, ale żaden nie wpadł na taki pomysł, na jaki wpadł piastowy minister spraw wewn. Kiernik. Wystawianiem tak zwanych dowodów osobistych zajmowały się u nas urzędy gminne, teraz zaś na podstawie zarządzenia ministra Kiernika dowód osobisty, zawierający imię

i nazwisko, datę miejsce urodzenia, imiona rodziców, zawód, stan rodzinny, gminę przynależności, miejsce zamieszkania wystawiać będą aż dwie władze, najpierw urząd gminny, a potem wójt musi z temi papierami wędrować do starostwa po potwierdzenie. Osoba chcąca uzyskać dowód osobisty, musi napisać podanie do starostwa i do tego podania dołączyć certyfikat przynależności, metrykę urodzenia i foto-

Prasa niemiecka o zbrodni greckiej.

Berlin. (PAT). Prasa omawiając mord popełniony na oficerach włoskich, zaznacza niemal jednomyślnie, że jest to analogiczny wypadek, jaki zaszedł w Sarajewie, który spowodował wojnę światową. Obecnie, Włochy znalazły się w takim położeniu, jak Austria w r. 1914. Jest to wypadek analogiczny, aczkolwiek nawet w 10 części niema powodu do takiego postępowania, jakie mogły mieć Austro-Węgry.

„Vossische Ztg.“ przypuszcza, że Mussoliniemu uda się uzyskać całkowity tryumf, nie zmienia to jednak okoliczności, że na południu Europy nagromadzony jest materiał wybuchowy. „Boersencourrier“ powiada, że obecny zamach przedstawia, w jakich kulturalnych warunkach znajduje się Europa w czasie pokoju.

Wielkie zapotrzebowanie waluty polskiej w Niemczech.

Gdańsk. (AW.) W ostatnich dniach zaznaczyła się znaczna różnica między kursem marki polskiej w Gdańsku i w Berlinie. W ubiegły wtorek płacono za markę polską 26, gdy w Berlinie ponad 30. „Gazeta Gdańska“ dopatruje się przyczyn tej różnicy w ogromnym zapotrzebowaniu

marki polskiej w Niemczech. W Katowicach na miljardey dziennie zakupuje się marki polskie dla zapłacenia węgla górnośląskiego, sprowadzanego do Niemiec w większej niż dotąd ilości, gdyż przy obecnym stanie waluty Niemcy nie mogą zaopatrzyć się w węgiel angielski.

Od wydawnictwa.

Olbrzymi wzrost wszystkich kosztów wydawnictwa, który nastąpił w ostatnim czasie, zmusił dzienniki lwowskie, krakowskie i warszawskie do ponownego podniesienia w ciągu m. sierpnia br. prenumeraty pism i ceny poszczególnych numerów. Wydawnictwo „Kurjera Lwowskiego“ zmuszone koniecznością ustaliło od 1. września 1923. następujące warunki przedpłaty miesięcznej:

We Lwowie do odbierania w administracji	70.000 m.
We Lwowie z dostawą do domu	75.000 m.
Z przesyłką pocztową w całej Polsce	75.000 „
Zagranicą	100.000 „
Numer pojedynczy „Kurjera Lwowsk.“	3.000 mkp.

Celem uregulowania nakładu i uniknięcia przerwy w odbieraniu „Kurjera Lwowskiego“ prosimy o jak najrychlejsze nadesłanie prenumeraty.

Szkoła im. Dra Niemca

Pełczyńska 28. Nabożeństwo 4. września. Działwa zgromadzi się w zakładzie o pół do 9.

Prywatne gimnazjum im. B. Jordana

(z prawem publiczności) i szkoła powszechna ulica św. Mikołaja 1. 16, rozpoczyna rok szkolny dnia 1. września. — Nauka w szkole powszechnej odbywać się będzie w godzinach przedpołudniowych. 4626

Mieczysław Kistryn.

Kronika.

KALENDARZYK.

Dziś rz. kat. NPM. Częstoch., Rajm.; gr. kat. Flora i Ławra. Jutro rz. kat. Izabeli i Ildziego; gr. kat. Andreja. Wschód słońca 4:38, zachód 6:11.

TEATR WIELKI.

Piątek „Judyta“ (występ Wysockiej i Sosnowskiego) 50 proc. zniżki.
Sobota „Hiszpańska mucha“, 50 proc. zniżki.
Niedziela „Madame Pompadour“, operetka.
Poniedziałek i wtorek „Madame Pompadour“.
Środa z powodu uroczystości otwarcia Targów wsch. „Straszny dwór“.

TEATR MAŁY.

Piątek, sobota i niedziela „Musisz być moją“, farsa.
Poniedziałek, wtorek, środa „Głupi Jakób“, komedia Rittnera (występ Sosnowskiego).

TEATR NOWOŚCI.

Teatr zamknięty na czas wakacji.

— Wpisy do gimnazjum Dr. Adell-Karp-Fuchsowej, (z prawem publiczności) klas żeńsk. I—VIII i męsk. I—III, oraz koedukacyjnej szkoły powszechnej odbędą się w dniach 31/8 i 1/9 od 10—12 i 4—6. Egzamina wstępne i poprawcze 4. września.

We Lwowie.

— Marszałek Trąmpczyński wyjechał wczoraj przez Lwów do Jaworzyny i powróci do Warszawy za kilka dni.

— Minister reform rolnych przyjeżdża do Lwowa dnia 6. września r. b. i będzie udzielał audjencji w biurze okręgowego urzędu ziemskiego, przy ul. Legionów 1, II. p. w dniu 6. września od godz. 12 do 2 popoł.

— Rektorat podaje do wiadomości, że wpisy na r. a. 1923/24 trwać będą od 20. do 30. września włącznie. Termin wnoszenia podań o przyjęcie w poczet słuchaczy Akademii medycyny weterynaryjnej upływa z dniem 15. września, do podania należy dołączyć metrykę urodzin, świadectwo dojrzałości ze szkoły średniej ogólnokształcącej, krótki przebieg życia i inne potrzebne dokumenty.

— Paspórty zagraniczne a P. K. U. Rozesłany świeżo okólnik do P. K. U. poleca, aby

Sprawy polskie.

POSIEDZENIA RADY MINISTRÓW.

Warszawa. (PAT.) Rada Ministrów na posiedzeniu dnia 30 bm. uchwaliła wnioski ministra spraw zagr. w sprawie konwencji, w przedmiocie pośrednictwa pracy dla marynarzy, konwencji w przedmiocie odszkodowania na wypadek bezrobocia spowodowanego przez rozbicie się statków, konwencji w przedmiocie zatrudnienia kobiet przed i po porodzie, konwencji w przedmiocie pracy nocnej młodocianych w przemyśle, konwencji w przedmiocie określenia najniższego wieku dopuszczania dzieci do pracy przemysłowej, konwencji w przedmiocie bezrobocia i konwencji w przedmiocie określenia najniższego wieku dopuszczania dzieci do pracy w marynarce.

KREDYTY NA ZAKUP ZBOŻA

Warszawa. (AW.) Na posiedzeniu Kom. Ek. Min. 23 bm. uchwalony został wniosek ministerstwa rolnictwa w przedmiocie zorganizowania stałego zapasu zboża dla celów regulowania stosunków aprowizacyjnych i na rynkach krajowych. Wniosek ten jest realizacją zamierzeń, jakie powziął w lutym r. b. nadzw. komisarz walki z droż. p. Hartleb, uznając stworzenie odpowiednich rezerw zbożowych i interwencję zbożową za skuteczną środek polityki antydrożyznianej. Na ten cel 7. III br. Rada min. przyznała kredyt 20 miliardów. Kredyt ten wobec wyczerpania go oraz zwyżki cen zboża na rynku musiał być odpowiednio zwiększony, aczkolwiek wniosek o zorganizowanie zapasu zboża formalnie ponowiony został przez min. rolnictwa to przeprowadzenie samej akcji skupu i interwencji należy włącznie do kompetencji nadzw. komisarza.

MIARA WZROSTU DROŻYZNY.

Warszawa. (PAT). Pisma donoszą: Według obliczeń komisji drożyznianej przy Głównym Urzędzie Statystycznym koszt utrzymania w pierwszej połowie sierpnia wzrósł o 32.25, w drugiej połowie o 30.12 procent.

O UMOWĘ HANDLOWĄ ŁOTEWSKO-ESTONSKĄ.

Ryga. (AW.) Przed kilku dniami udała się do Tallina (Rewla) delegacja rządu łotewskiego dla prowadzenia rokowań o zawarcie umowy handlowej z Estonją. Polska, która prowadzi handel z Łotwą i Estonją, miałaby po zawarciu tej umowy łatwiejsze zadania, gdyż traktowałyby mogła obydwaj państwa jako pewną gospodarczą całość.

Wiadomości telegraficzne.

Otwarcie wice-konsulatu lwowskiego w Dźwińsku nastąpi w końcu sierpnia. W ten sposób Litwa kowieńska będzie miała prócz swego posła w Rydze, 1 konsulata i 2 wicekonsulaty na Łotwie. (AW.)

Wybory do parlamentu irlandzkiego odbyły się w poniedziałek i miały przebieg spokojny.

Według dotychczasowych wyników stronnictwa rządowe odniosła zwycięstwo. Wybrani zostali prezydent Cosgrave i kilku ministrów obecnego gabinetu, 16 republikanów, 4 z partji rolników, 3 z partji pracy i 2 niezależnych. (PAT).

Kancelarz austriacki dr. Seipel przybędzie do Warszawy dnia 16. września popołudniu. — W związku z powyższem p. min. spr. zagr. Seyda odbył wczoraj dłuższą konferencję z posłem austriackim w Warszawie p. Postą. (PAT).

Liczba bezrobotnych w Anglii wynosiła w ostatnim tygodniu 1,223.300, wzrosła zatem w stosunku do poprzedniego tygodnia o 11.426.

Pożegnanie p. Justiana.

Opuścza nas p. Kazimierz Justian jeden z najwybitniejszych artystów dramatycznych naszej sceny, Mieliśmy możność podziwiania Go w „Roztworze prof. Pyła“, „Kregu interesów“, „Szkoła żon“, „O skibę“, „To co najważniejsze“ i wielu innych. Sledziliśmy pilnie i notowali z radością narodziny i rozwój jego talentu, czując dlań — wdzięczność nie tylko za rozkosz estetyczną, jakiej nam dostarczył, ale i za to, że jest on jedynym z „naszych ludzi“, artystą wyrosłym ze środowiska lwowskiego, żywym świadectwem, że na tej naszej nieurodzonej i źle uprawionej glebie teatralnej przecież powstają nowi ludzie, którzy sztandar wielkich tradycji sceny lwowskiej potrafią dźwżyć wysoko.

P. Justian opuszcza nas odchodząc do teatru polskiego w Warszawie. Nie życzymy mu łatwych tryumfów, pragniemy tylko by przyswoiwszy sobie wysoką kulturę artystyczną i kryształną czystość języka Solskich, Frenklów i Osternów, stał się z czasem z artysty wybitnego na lwowskim podwórku jednym z najwybitniejszych wogóle artystów wielkiej sceny narodowej. J. S. P.

— Od art. dram. p. Justiana — otrzymaliśmy nast. pismo, które z miłą gotowością zamieszczamy:

Powołany na nowy postarunek pracy artystycznej w Warszawie, uważam siebie za miły obowiązek wyrażenie jaknajserdeczniejszej wdzięczności zarówno Szanownej Prasie i Krytyce, jak i PT. Publiczności lwowskiej, za tyle poparcia, oraz zaszczytnych wyrazów uznania i sympatii, które stale towarzyszyły mej pracy na scenie lwowskiej. Były one dla mnie zawsze nie tylko najwyższym tytułem, do chluby, ale istotną i wieką zachętą do sumiennych wysiłków artystycznych. Równocześnie pozwałam sobie oświadczyć, iż opuszczam chwilowo rodzinny Lwów i tutejszą scenę, zawsze dla mnie przedewszystkiem ukochaną, nie z pobudek lepszych warunków materialnych, lecz jedynie pragnąc wyższego rozwoju mej sztuki na jednej ze scen stołecznych. Z żalem żegnając Kolegów i Dyrekcję Teatrów zawsze dla mnie życzliwą, proszę o pamięć dla siebie. Kazimierz Justian.

na wyjazd zagranicę P. K. U. wydawały specjalne pozwolenia jedynie młodzieńcom od lat 17 do do 20, tym, co mają odroczenie wojskowe, oraz rezerwistom do lat 28. Pozostałe osoby nie podlegają P. K. U. pod tym względem. Nowe to rozporządzenie obowiązywać zacznie od soboty, d. 1 września.

— **Opłaty od konsensów we Lwowie.** Miejska sekcja budowlana uchwaliła zwrócić się do departamentu I, by w porozumieniu z departamentem technicznym przeprowadził rewizję opłat od podań o konsensy. Opłaty te, podwyższone bardzo znacznie przed paru miesiącami, odstręczają niejednego właściciela kamienicy od przedsięwzięcia drobnych adaptacji, np. przemiany okna na drzwi, lub jakiejś poprawki, gdyż każda nawet mało znacząca robota budowlana wymaga konsensu budowlanego, pociągającego opłaty bardzo często wyższe, niż kosztorys odnośnej roboty.

— **Tytoń znowu podrożeje o 20 procent a to od 1 września.**

— **Z teatru „Hiszpańska Mucha“.** Sezon teatralny w właściwym tego słowa znaczeniu jeszcze się nie rozpoczął. Jesteśmy w okresie przygotowawczym, w dodatku przejeżdżna publiczność szuka jedynie narazie wesołej rozrywki w teatrze. To też skłoniło dyrekcję teatrów do wznowienia — farsy pt. „Hiszpańska Mucha“, którą teatr wielki daje raz tylko w sobotę z 50 proc. zniżką. Obsada będzie premierowa z dyr. Czarnowskim i p. Tatrzańskim na czele.

„**Grupi Jakob“.** W poniedziałek ujrzymy w teatrze małym Sosnowskiego w jego doskonałej roli szabelana w sztuce Rittnera.

— **Ćwiczenia wojskowe reflektorami we wsi Sokolniki** odbędą się dzisiaj, w nocy.

— (t) **Pod koła wozu kolej.** dostał się wczoraj na jednej z bocznych linii robotnik kolej. Karol Krasicki, a te obcięły mu prawą nogę. W stanie groźnym odwieziono go karetką pogotowia rat. z dworca głównego do szpitala.

— (t) **Potrącony przez wóz.** Na pl. Zbożowym został potrącony przez wóz miejskiej aprowizacji 8-letni Samuel Lachstein — upadając zwichnął nogę i doznał licznych kontuzji. Pogot. rat. udzieliło mu pierwszej pomocy.

— (t) **Awanturczy pijak.** Jan Krakowiecki wracając w nocy do domu w stanie mocno podпиты napadł na ul. Potockiego na wachm. Romana Kunelskiego i począł go obkładać laską po głowie. Posterunkowy pełniący służbę zmuszony był odstawić awanturczego pijaka do aresztów celem wytrzeźwienia.

— (t) **Kosztowna plomba.** Plombującej ząb u dr. Friescha, krawczynie Ludwice Friedrich, skradziono pozostawioną w poczekalni torebkę zawierającą 500 tysięcy i zakiet łącznej wartości 3 milionów marek.

— (t) **Złośliwe pieski.** Na przechodzącą ul. Skarbowska, Izę Nochowicz 8 lat liczącą córkę kupca, rzucił się wolno puszczonego pies i silnie pokąsał. To samo spotkało na ul. Michała, Maksa Bruna, któremu pies skoczył na pierś i silnie zranił. W obu wypadkach rany opatrzyło pogotowie rat.

— **Znaleziono w tramwaju elektr. we Lwowie portfel z papierami i pieniędzmi.**

Z całej Polski.

— **Muzeum zabytków kościelnych w Poznaniu.** Część zamku poznańskiego przeznaczoną została na muzeum zabytków kościelnych. Całe zbiory djeceji poznańskiej zostały już przewiezione, następnie spisane przez konserwatorów dra Pajzderskiego i ks. Majkowskiego i obecnie znajdują się w stadium rozmieszczania.

— **Zjazd cukrowników polskich,** który odbyć się miał 6. września w Gdańsku, został odwołany.

— **Fatalny wypadek samochodowy** wydarzył się inż. p. Michałowi Stróżeckiemu, naczelnikowi wydziału budowy mostów ministerstwa robót publ., który objeżdżał samochodem województwo Stanisławowskie. W pobliżu Stanisławowa na skręcie drogi samochód najechał na barjerę i stoczył się z pochyłości. Inż. p.

Stróżecki, który doznał ciężkich obrażeń i złamania żeber, przewieziony został do szpitala.

— **30 milionów m. niem.** za wzięcie pobiera od kilku dni konsulat niemiecki w Warszawie.

— **Za nieujawnianie cen** władze w Warszawie pociągają winnych do odpowiedzialności. U nas o tym nic nie słychać.

— **„Nie łożna ich znaleźć“.** Pisma krakowskie donoszą: „Zginęła przysłowiowa szpilka w stogu siana. Szpilka tą nie jest nic innego, jak czterech restauratorów krakowskich: Stanisław Wołkowski, prez. stow. gospodnio-szynkarskiego, Karol Wołkowski, właściciel „Esplanady“, Władysław Hajto, b. właściciel „Polonii“ i Jan Noworolski, właściciel cukierni w Śukiennicach, mający za paskarstwo odbyć karę 4-tygodniowego aresztu. Policja zdała do sądu relację, że nie można ich znaleźć...“

— **Strajk tramwajowy** wybuchł w Łodzi. Donoszą z tamąd: Onegdaj w remizie tramwajowej odbyło się ogólne zebranie pracowników tramwajowych. Po złożeniu sprawozdania z wyników petrakcji postanowiono bezwzględnie przystąpić do strajku. Uchwała została wykonana, i w dniu wczorajszym wozy tramwajowe nie ukazały się na mieście. Do strajku przystąpili również robotnicy, oraz prawdopodobnie przystąpi służba biurowa. Miasto wstutek strajku tramwajarzy przybrało niezwykle charakterystyczny wygląd.

— **Złodziej mieszkaniowy urzędnikiem bankowym.** W Warszawie wykryto w jednym z banków nadużycia w księgach buchalt. na 15. milionów marek. Policja stwierdziła, że nadużycia dokonał znajdujący się na urlopie urzędnik banku Jan Grzesiak. Po dwutygodniowych poszukiwaniach, policja odnalazła Grzesiaka w jądłodajni, gdzie też został aresztowany. Znaleziono przy nim 1 mil. mk. oraz 3 i pół metra materiału, wszystko to pochodzi z popełnionego nadużycia. Grzesiak przyznał się do nadużycia i zeznał, że pieniądze z banku za fikcyjnymi czekami podnosił kolega jego Paweł Jesionowski, który otrzymał czwartą część łupu. Aresztowano również Jesionowskiego. Charakterystycznym jest, że Grzesiak, który jako urzędnik pracował w instytucjach bankowych, jest znany policji i karany 6-cio miesięcznym więzieniem, jako złodziej mieszkaniowy.

— (t) **Topła się z rozpacz.** Służąca p. Durdrejewskich, 17-letnia Marja Jaryszyn z Czemyrnic pow. Przemyślany, zachorowała i chciała leczyć się w szpitalu. Tu jednak z powodu braku pieniędzy nie chciano jej przyjąć. Jacyszyn chciała uciec się wobec tego do domu rodziców, lecz w drodze sił jej zabrakło i postanowiła z rozpacz utopić się w stawie w Winnikach. Z wody wyratował ją Stanisław Brechow a ztamtąd przewieziono ją do szpitala.

Ze świata.

— **Zjazd „bogów“ wojennych.** Z Akwisgranu donoszą, że Hindenburg, Mackensen i ks. Ruprecht bawarski organizują przy pomocy organizacji nacjonalistycznych wielkie manifestacje patriotyczne w rocznicę Sedanu.

— **Marki „pokoju“ w Turcji.** Na pamiątkę zawarcia pokoju rząd turecki puścił w obieg marki pocztowe, wyobrażające postać Kemala paszy w uniformie wojskowym, stojącego przy zburzonym moście i zniszczonej wsi.

— **Szulernię na wielką skalę** prowadzoną, wykryto w Rzymie. Prowadzoną ona była przez dwóch księży i kilku wybitnych arystokratów włoskich. Szulernia ta miała filję w Paryżu i Aixles Bains. Szulerom i ich klientom wytoczono proces karny. W Niemczech zamykają też szulerów do więzienia, a utrzymującym szulernie grożą ciężkie kary więzienia i olbrzymie grzywny. U nas niestety coraz więcej grasuje szulerka i to niestety nie tylko w spelunkach, kawiarniach i szynkach, lecz także w rozmaitych klubach, do których uczęszcza t. zw. śmietanka społeczeństwa i rozmaici dygnitarze, którzy powołani są do czuwania nad czystością obyczajów i nad kodeksem karnym. Szulernie takie są po wielkiej części powodem rozmaitych tragedji rodzinnych — zazwyczaj kończą się na sprzeniewierzeniu lub oszustwie celem pokrycia strat karcianych, a niejednokrotnie samobójstwem lub więzieniem.

Nowy rekord w utrzymaniu się w powietrzu bez lądowania 37 godz. 12 min. osiągnął lotnik amerykański pułk. Smith.

Zobrania, odczyty i widowiska.

— **Wystawa Trzech** otwarta codziennie w atelier przy ul. Romanowicza 11. Artyści wystawili szereg obrazów po powrocie z Berlina i Paryża, które budzą w kołach artystycznych wielkie zainteresowanie.

Komunikaty.

Polski Związek Muzyczno-pedagogiczny uchwalił taryfę minimalną opłat za nauczanie muzyki jak następuje: Opłata za dwie lekcje po pół godziny w tygodniu ma wynosić za naukę gry instrumentalnej (fort., skrzp., wiol.) miesięcznie 8 złp., za śpiew solowy 12 złp., za przedmioty teoretyczne 10 złp. i 15 złp. Nauczyciele pobierają wpisowe wynoszące połowę miesięcznego czesnego. Za egzamin wstępny, próbę głosu, opłata wynosi 2 złp. Nauczyciele o kwalifikacjach wyższych mają prawo stawiać wymagania wedle własnej oceny. Lekcje w domu ucznia liczą się o 50 proc. drożej. Umowy ma się zawierać na rok szkolny. Opłata uiszcza się miesięcznie z góry. Miesiąc liczy się kalendarzowy. Lekcje opuszczone przez nauczyciela mają być oddane w ciągu trwania umowy, opuszczonych przez ucznia nauczyciel niema obowiązku oddawać. W razie dłuższej choroby lub wyjazdu na stałe wypowiedzenie ma być miesięczne. Przeszkoda ze strony nauczyciela trwająca nieprzerwanie przez cztery tygodnie uzasadnia jednostronne zerwanie umowy przez pobierającego naukę. Święta rzym.-katol. i uznane ogólnie za narodowe obowiązują obie strony. Ferje Bożego Narodzenia i Wielkanocne liczą się po 10 dni.

Oddział żeński „Związku Strzeleckiego“ wzywa wszystkie członkinie na zebranie, które odbędzie się dnia 2 września br. o godz. 10 rano w lokalu „Związku“ przy ul. Zielonej L. 7. — Sprawy ważne! Obecność wszystkich członkiń konieczna!

„**Związek Strzelecki“** obw. Lwów wzywa ob. sierż. Caruka Franc. celem podjęcia nadesłanych tu z G. Śląska odznaczeń i dokumentów; wymienione odebrać można u sekretarza w godz. urzędowych.

Nowa fala podwyżek uderza o miasto.

PODROŻENIE BILETÓW TRAMWAJOWYCH I PRĄDU ELEKTRYCZNEGO.

Na wczorajszym posiedzeniu delegatów rady miejskiej uchwalono po dłuższej dyskusji w myśl referatu r. Feisztyna następującą podwyżkę cen biletów tramwajowych i elektryczności.

Za bilety: poranne z 2 na 3 tys. mk., wprost z 3 tys. na 4 tys., z przesiadaniem z 3500 na 5 tys., dworcowe z 4 na 5 tys., za pakunek 5 tys. Obecne więc bilety z przesiadaniem i dworcowe będą po równej cenie.

Abonament: Karta do dowolnej jazdy 400 tys. mk., do jazdy dwurazowej 160 tys., szkolna wprost 75 tys., szkolna z przesiadaniem 90 tys.

Za prąd elektryczny: w mieszkaniach prywatnych 1 kilowat godz. 16 tys., lokale zarobkowe i kinoteatry 26 tys., od motorów 9 tys. mk.

Podwyżka obowiązuje od soboty z tem, że dochód otrzymany z podwyżki w tym dniu przeznaczą się na ochronki miejskie.

Na adaptację zakładu dla nieufeczalnych przy ul. Zborowskich uchwalono 33 milionów mk.

Po referacie r. Höflingera uchwalono zaciągnąć w zakładzie kredytowym dla miast małopolskich pożyczkę 70 tysięcy złotych na budowę trzypiętrowego gmachu dla robotników miejskiego zakładu czyszczenia miasta.

Dom ten stanie przy ul. św. Marcina. Materiał budowlany został zakupiony przed kilku laty za względnie tanie pieniądze, więc rozpoczęcie budowy nastąpi zaraz po otrzymaniu pożyczki.

Po referacie tow. wiceprez. Obrka uchwalono zaciągnąć pożyczkę w wysokości 50 milionów mk. na naprawę bruków, specjalnie na doprowadzenie do porządku placu Smolku i ulicy Kościuszki.

Ponadto załatwiono kilka spraw drobniejszych.

Przed III. Targami wschod.

GOŚCIE I UCZESTNICY.

Naczelnik wydziału holenderskich kolei p. G. A. Sarlemijn z Amsterdamu zgłosił swoje przybycie na Targi Wschodnie w charakterze oficjalnego handlowego reprezentanta rządu holenderskiego.

Dnia 28. b. m. przybyło do Lwowa grono przedstawicieli przemysłu górnośląskiego. Ogólna cyfra wystawców górnośląskich przekroczy liczbę 40.

ARTYSTYCZNA REKLAMA NA TARGACH WSCHODNICH.

Grupa młodych artystów-malarzy z Poznania i Lwowa otworzyła na pl. Targów Wsch. pracownię malarsko artystyczną, która wykonuje dla użytku wystawców wszelkie godła, napisy, dekoracje, tudzież udziela porady artystycznej co do wewnętrznego urządzenia pawilonów, kiosków i stoisk

HANDEL Z TURCJĄ.

Z inicjatywy Zarządu Targów Wschodnich i w porozumieniu z grupą emigrantów gruzińskich projektuje się założenie towarzystwa akcyjnego dla handlu z lewantyńskim Wschodem, z centralą we Lwowie.

Towarzystwo to ma przyręczone poparcie Rządu, jakoteż poważnych osobistości ze świata finansowego i kupieckiego.

Targi Wschodnie postawiły pawilony swoje do dyspozycji dla wzorów i wyrobów tureckich, które są w drodze, tak, że już w tym roku podjęta będzie pierwsza konkretna grupa zapoczątkowania stałej wzajemnej wymiany wyrobów polskich i tureckich.

ANGIELSKIE SILNIKI ROPNE NA TARGACH WSCHODNICH.

Oprócz szwedzkich i polskich silników ropnych, będą puszczone w ruch na pl. Targów

Wschodnich także silniki angielskiego towarzystwa The Campbell Gas Engine Co. Ltd. Halifax, w osobnym na ten cel zbudowanym budynku.

Firma Campbell jest jedną z najstarszych i najpoważniejszych fabryk silników spalinywych, nie tylko w Anglii ale i na kontynencie i należy do nielicznych przedsiębiorstw angielskich, które biorą udział w III TW.

DETAJLICZNA SPRZEDAŻ WYROBÓW TYTONIOWYCH NA III. TW.

Generalna Dyrekcja Monopoli tytoniowego zezwoliła Zarządowi T. W. na kreowanie podczas trwania III. T. W. czasowego sklepu tytoniowego, w którym odbywać się będzie bezpośrednio sprzedaż wyrobów tytoniowych wyłącznie tylko dla konsumentów pod dozorem specjalnie w tym celu wyznaczonych organów kontroli skarbowej. Jako personal pomocniczy przy sprzedaży użyci mają być inwalidzi wojenni. Ogólny kontyngent jest obfity.

SPRAWNOŚĆ KOLEI MAŁOPOLSKICH.

Transport górnośląskich eksponatów umieszczony w 11 wagonach, z czego 10 z polskiego a 1 z niemieckiego Śląska wysłany 25. bm. w poł. przez związek producentów kopalnianych i hutniczych z Katowic był już 27. bm. w poł. na pl. Targów. Równocześnie otrzymał Zarząd Targów telegraficzne zawiadomienie, że ekspozyty francuskie drogą morską przybyły do Gdańska skąd odesłano je już transportem kolejowym do Lwowa. Ogółem, dnia 27. nadeszło na pl. T. W. 20 wagonów z eksponatami.

Nadesłane.

Lekcje śpiewu Oleska
Akademicka 26, od 4-6. 4661

Nadesłane.

Okulista

Dr. Leon GRUDER

b. asystent Kliniki Prof. Fuchsa we Wiedniu.

ul. Romanowicza 7. 4550

Zawiadamiamy uprzejmie, że od dnia dzisiejszego prowadzimy naszą

Kurftownię feksylińską

we Lwowie, przy ul. Lindego 2.

Polecamy ze składu i przyjmujemy zamówienia na dostawę na kuce białostockie, sukna, zefiry, plusze, aksamity, watę, watalinę etc.

4583

Z poważaniem:

BRACIA FINKELSTEIN i SKA.

Lwów, Lindego 2.

SZKOŁA MUZYCZNA

im. Iga. J. Paderewskiego

we Lwowie ul. Miłkowskiego 11 (róg Kochanowskiego) ogłasza, że wpisy na nowy rok szkolny już się rozpoczęły.

Przedmioty główne: Śpiew solowy, fortepian, skrzypce, muzyka zbiorowa, torja, solfeż, harmonia i historia muzyki. 4674

Kurs wyższy i koncertowy fortepianu prowadzi: **Prof. N. Kwiecińska.** Kancelarja otwarta od godz. 10-tej do 7-mej wiecz. Uczniowie, którzy nie mają fortepianu mogą ćwiczyć w szkole. Przy szkole istnieje wypożyczalnia nut. Uczniowie ubodzy mogą otrzymać zniżkę czesnego.

Najnowsze obuwie jesienne „Goodyear-Welt”
sprzedaje po cenach najniższych

„MIKADO” Akademicka 20.

Kurjer ekonomiczny.

Lwów, 30. sierpnia.

+ **Produkcja ropy w zagłębiu Borysławskim** w pierwszej połowie sierpnia br. (daty odtłoczenia) wynosiła 1527 cystern, w pierwszej połowie lipca br. 1548 cystern, z czego przypada na kopalnie:

w Borysławiu	545.50 cystern
„ Tustanowieach	632.50
„ Mraźnicy	242
„ Schodnicy	89
„ Uryczu	18.25

Przeciętna dzienna produkcja szybów we wszystkich gminach okręgu Borysławskiego wynosiła w połowie sierpnia 152.25 cystern.

+ **Giełda zbożowa.** Na giełdzie ruch nieco żywszy. Ogólny obrót 110 ton. Transakcje przeważnie w życie. Mimo wyższych notowań giełdy warszawskiej i poznańskiej ceny utrzymują się poniżej tamtejszych. Na ogół tendencja zniżkowa. Usposobienie słabe.

+ **Kursa zbożowe.** Cena za 100 kg. loco stacja załadowania. Pszenica krajowa ex 1923 r. 700.000 do 730.000. (Najlepszej jakości 730000) Zyto małopolskie ex 1923 r. 350.000 do 360.000

Giełda lwowska.

SPRAWOZDANIE GIEŁDOWE.

Kursa papierów dywidendowych bardzo niejednolite. Obroty dość liczne przy silniejszym popycie.

Na targu niekotowanych większe transakcje w Jaworznie, Gazach i Węglówkach.

Waluty spadły w cenie. Obroty słabe.

Tendencja w akcjach chwiejna, w walutach zniżkowa. — Usposobienie ożywione.

OBROTY W AKCJACH.

Browary 1800, Cmielów 225, nieef. 195. Gafota 39500, Niemojowski 165, nieef. 130. Pezet 80, Pocisk 160, Nafta 127, nieef. 105, P. T. B., 85, Rakszawa 585, Siersza el. 80, Siersza gór. 1350, 1250. Tohan 84, Chodorów 1260 Ojkos 770, Tespy 1425, Cegielski 155, Parowozy 140, nieef. 118, Zieleniewski 2050, Hipoteczny 136 Pokred 25.

Przemysłowy 90, nieef. 78, Z. B. K. 51, Bank Zw. Spółek zarobkowych 600.

OBROTY W WALUTACH

Wiedeń 372, Paryż 14250, N. Jork 258. Dolar 262, Funt 1200, Londyn 1170 Zurych 47000 K. c. 7500.

OBROTY W AKCJACH NIEKOTOWANYCH.

Azot 120, Bruger 800, Chybie 1725, Columbia 19, Gazociągi 7075, Gazy 5800 Jaworzno 3625 drob. 3725, Machlejd 90, Olkusz 138, Schön 15 milj., Węglówki 8500, nieef. 5700, Czechowice 25558, Elektr. n. S. 40, Gazolina 2770, Len w Kr. 380, Nitrat 85, nieef. 65, Szkło w Kr. 250, Star 90, Lokomotywy 200.

AKCJE GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

Chodorów 1400000, Częstocice 5350000, Cegielski 165000, Lilpop Rau 220000, Modrzejów 1850000m Zakł. Ostrowieckie 215000, Rohn i Zieliński 230000, Starachowice 1025000, Zieleniewski 2150000, Żyrardów 6000000

Kursa giełdy lwowskiej.

Z = żądają, T = transakcje. Zresztą: płaça.

A) Akc. Bank.	30 sierpnia	B) Akc. przem.	30 sierpnia
Akc. Związk.	38000	Górka	1050000
Dyskont Lw.	—	Oikos	T 805000
Handl. Pozn.	200000	Parowozy	T 140000
Hipot. akc.	T 140000	Patryja	32000
Hipot. zemel.	30.0	Pezet	T 90000
Małopolski	98000	Pocisk	T 160000
Powszechny	T 25000	Pol. Glob.	7000
Przemysłowy	T 92000	Pol. Nafta	T 132000
Ziemski kred.	T 52000	Pol. Tow. Bud.	85000
B) Akc. przem.		Pol. Tow. H.	T 85000
Browar Lwow.	1850000	Rakszawa	T 600000
Chodorów	1275000	Siersza el.	T 80000
Karpalit	1.0000	Gór. Siersza	T 1350000
Cmielów	T 225000	Tepege	440000
Portland z S.	—	Tespe sól pot.	T 1430000
Gafota	2200000	Zieleniewski	T 2100000
Gafota ex	T 39500	Żegluga pol.	23000

Kursa walut Kurjer Lwowski Nr. 206	Lwów — dnia 30 sierpnia 1923		Warszawa dnia 30 sierpnia	Kraków dnia 29 VIII.	Zurych dnia 30 VIII.	Berlin dnia 29 VIII.
	Gotówka	Dewizy				
100 Mk. pol.	-100-	-100-	-100-	100	0-00-23	00-00
1 funt. ang.	1170000-1200000	1165000-1175000	1123000-1143000	1150000-1200000	25 20	33915000-00
100 frs. fran.	14000-14400	140000-144000	1412500-1442500	140000-150000	31 25	433900 00
100 fr. szwaj.	470000-480000	465000-475000	4450000-4540000	445000-475000	100-00	1356600 00
100 fr. belg.	0000-0000	00000-00000	1150000-1170000	522300-622000	25-00	350100 00
100 K czesk.	72000-78000	72000-78000	730000 730000	74000-78000	16-30	164587 00
100 K węg.	0000-0000	0000-0000	—	000-000	-03	319 20
100 K austr.	370-380	370-380	348-354	350-380	-0078	10573 00
100 M niem.	000-000	000-000	00243-00265	003-005	0-0000-60	100-00
1 Dolar am.	259000-263000	257000-265000	246000-251500	245000-265000	5-54	7481750 00
100 Lir wł.	00-0000	11200-11400	108000-108000	—	23-82	323150 00
100 Lei rum.	000-000	000-000	000-000	00000-00000	2-45	94-65
1 guld. hol.	—	—	00000-00000	00000-000000	217 85	2932650 00
100 K norw.	—	—	—	000-000	90-75	1216050 00
100 K duńsk.	—	—	—	0000-0000	103-00	1196500 00
100 K szw.	—	—	—	—	147-00	1496250 00

UWAGA: „P” oznacza kursa poprzednie, ostatnio

Spóźnione otwarcie się gminy m. Lwowa.

Z związku pracowników gminnych otrzymujemy nast. komunikat; Po ostatnich artykułach naszych w dziennikach, jakoteż ciągłych interwencjach u radcy Zawistowskiego, wicepr. Obirka i. i., zaczyna przydyjmu miasta rozmyślać, czy nie byłoby możliwym jeszcze tej sprawie odwiec i ponieważ teraz kiedy tą sprawą zaczyna się interesować nie tylko P. T. publiczność m. Lwowa, ale i czynniki miarodajne, obecnie kiedy stoimy w przededniu zastojów, gmina miasta Lwowa proponuje na sobotę rano o godz. 11 przedpoł. konferencję, któraby miała za zadanie przestudjowania projektu Zawistowskiego.

Zarząd wezwany jest, ażeby w kilku godzinach przestudjował i przyjął to co gmina wysilała się zrobić przez tyle lat.

Dlatego też ze swej strony oświadczamy, że „kota we worku nie mamy zamiaru przyjąć!“ Natomiast w kilku godzinach zbadać to i przedłożyć zarządowi do uchwalenia, jest wykluczonem! Żądamy załatwienia sprawy z miejsca, albowiem poprawki do statutu, jakoteż prowizorium jest opracowane przez komisję wspólną pod przewodnictwem wiceprez. dra Stahla w roku 1922.

Pozostawiamy dlatego głos gminie do 1. września 1923 r. godzina 9-ta wieczór.

Za zarząd: prezes Hoffmann.

Na Krawędzi dnia.

UCZUCIA MIERZONE W AMPERACH.

Nienawiść... miłość... od czasu pierwszego oziębienia się płynnego otocza naszej planety, od czasu powstania pierwszej istoty żywej, zdaje się mikroskopijnego żołądkowca gastruli, miłość i nienawiść wyprodukowały miliony pokoleń ludzkich, a jednak cóż my o tych uczuciach wiemy?

Dają pragnienie życia, wstrząsają nami. Tracimy przez nie kontrolę własnych myśli i czynów, one są naszymi władcami, one prowadzą na zielony kobierzec natury, czasami na ślubny dywanik, za kraty więzienne lub w czarny ką postrzelanego muru w Brygidkach; a przecież nie przeniknęliśmy praw i tajemniczego mechanizmu żądankowych potęg.

W laboratorjach kwasem siarkowym nasyconych, wyzwała mądry fizyk gigantyczne moce elektryczności. Trochę cynku, miedzi i kwasu przetworzone w jego rękach niesie głos ludzki poprzez obszary kontynentów, daje życie maszynom i darzy śmiercią niewygodne społeczeństwu kałalje, zapala światło i zabija protoplazmę.

A czy jest lub był psycholog lub filozof, który odkrył pierwiastki miłości i nienawiści któryby uwieził je w suche szeregi i rzędy równań kalkowych?

Dlaczego nasz cały zmysł moralności, miliony kodeksów i wrażliwość moralna ciotek i mężów zawdzięcza swą zrozumiałość wielkiemu nieznanemu, symbolowi X?

Wstrząśnienia uczuciowe pochodzące od miłości i nienawiści, są przecież podobne uderzeniom, jakiebyśmy otrzymali, dotykając biegunów silnego stosu elektrycznego.

Zrozumiała więc jest ciekawość żyłowych mózgow sawanekich, usiłujących odkryć prawa i przyczyny stwarzania się obu uczuć.

Żądza pchnięcia ludzkości na „moralniejsze“ tory, skierowała niejakiemu p. Kisiela na dokonywanie prób... od tyłu. Pan ten rozwiązuje problemy miłosne, stosując „patentowany“ proceder odkochiwania się na niemogących odkochać się parach.

Czy nie lepiej, gdyby te „pary“ nauczyły się dopiero kochać?

Porzućmy wolty, ampery i ohmy miłosne i kilowalty nienawiści, a kochajmy się sercem, poprostu i wszędzie i nienawidźmy szczerze, sercem, również wszędzie.

Bo nie przerachujemy tego na paragrafy kodeksowe i równania algebraiczne.

ok-f.

Groźny nieprzyjaciel w lasach karpaccich.

Z kofa naszych czytelników otrzymaliśmy nast. pismo:

Powróciwszy z okolic Stawska i Ławocznego, uważam za swój obowiązek obywatelski zwrócić uwagę opinii publicznej i czynników miarodajnych na wroga, kryjącego się wśród tamtejszych lasów. Wrogiem tym jest pasożyt, niszczący całe lasy. Pasożyt rozpoczynając swój żywot wśród mechów, pełza coraz dalej i dostaje się na przyziemne pnie, a następnie gałęzie smereków, sosen i wogóle drzew szpilkowych, z czasem opanowuje całe drzewa. Skutkiem jest usychanie takiego drzewa.

Lud tamtejszy broni się wprawdzie przed pasożytem, jednakże w nadzwyczaj nieracjonalny sposób, wycinając poprostu zagrożone drzewa, cóż z tego, kiedy gałęzie opadnięte przez pasożyta obcina i na miejscu je pozostawia, wskutek czego osiąga skutek wprost przeciwny zamierzonemu, a to z powodu bezwiednego rozszerzania i rozmnażania pasożyta. Niebezpieczeństwo jest tem groźniejsze, że pasożyt ten idzie wielce na rękę niesumiennym handlarzom drzewa, którzy wskazując na pasożyta, nakłaniają właścicieli drzewostanów do wycinania lasów, klasyfikując — zupełnie niesłusznie — drzewo z takich zrębów za mniej wartościowe, ogałcając Karpaty z drzewostanów.

Dodać należy, że lud tamtejszy, jak zwykle, chcąc pogodzić się z klęską, której zwalczyć nie umie, ma przekonanie, że każde drzewo szpilkowe po 40 latach musi być porośnięte takim pasożytem, wobec czego niema żadnego przeciw niemu środka zaradczego.

Czynniki miarodajne winny zapobiedz grożącemu zanikowi tak bujnych jeszcze w niedawnych czasach lasów, temwięcej, iż plaga ta zagraża w wysokim stopniu państwowym skarbowi lasowym w Skolem, Różance itd., bezpośrednio sąsiadującym z nawiedzonymi przez pasożyt okolicami.

S. Bl.

Kto jest zwolniony od podatku przemysłowego?

Stosownie do rozporządzenia min. skarbu zwolnione będą od państwowego podatku przemysłowego: przedsiębiorstwa prowadzone przez państwo na podstawie praw zwierzchniczych, prawa monopolu lub na potrzeby administracji państwowej, koleje państwowe, ich urzędzenia i przedsiębiorstwa użyteczności publicznej prowadzone przez związki samorządowe, lombardy, kasy pożyczkowe i oszczędności utrzymywane przez te związki; kasy pomocy pracowników instytucji państwowych, komunalnych i społecznych, pracowników handlowych, przemysłowych i rolnych, tudzież inteligencji zawodowej, związki pracownicze, mające na celu dostarczenie odpowiedzialnych pracowników; zakłady naukowe, publiczne i prywatne; zakłady wychowawcze i poprawcze; przytulki i schroniska noclegowe biblioteki, czytelnie, muzea, i wystawy, warsztaty szkolne, sale gimnastyczne, boiska, cykłodromy i ślizgawki, teatry państwowe i komunalne, o ile nie są oddane w dzierżawę i kinematografy nie obliczone na zysk, prowadzone w celach oświatowych i kulturalnych; przemysł ludowy wykonywany ubocznie; widowiska w celach filantropijnych; wykonywanie robót i dostaw, jeżeli obrót roczny nie przekracza 1 miliona mk.; utrzymanie pokojów umeblowanych, i stołowanie bez sprzedaży alkoholu, jeżeli ilość pokojów nie przekracza 4-ch, a ilość stołowników 10.

Zapiski.

„Strażnica Zachodnia“. Ukazał się nr. 8 tego miesięcznika poświęconego sprawom kresów zachodnich. Miejsce wstępne zajmuje artykuł, o „prawach mniejszości niemieckiej“ p. K. Kierskiego. Autor wykazuje, że wszelkie skargi niemieckie na rzekome gwałcenie ich praw

ze strony rządu polskiego są bezpodstawne. Dowodzi, że traktat o ochronie mniejszości narodowych w Polsce wytworzył w praktyce stan uprzywilejowania tych mniejszości na niekorzyść ludności polskiej, stan, którego utrzymać nie można, do którego zmiany rząd polski musi dążyć za pomocą starań o przeprowadzenie zmian potrzebnych w traktacie o ochronie mniejszości narodowych w b. dziedn. pruskiej informuje czytelnika praca p. Tadeusza Szalińskiego p. t. „Struktura narodowościowa wsi poznańskiej i pomorskiej“. W działach „życia politycznego“ i „ekonomicznego“ znajdujemy artykuły i informacje poświęcone aktualnej polskiej polityce kresowej. „O wydaleni Niemców-optantów“, „O polskie dusze“, „Wyrok trybunału rozjemczego w sprawie likwidacji własności niemieckiej“, „Z życia gospodarczego Polski Zachodniej“. Ciekawy przyczynek dla zrozumienia niemieckiej ekspansywności i poznania jej metod stanowią artykuły o „Rzemiośle polskiem i niemieckiem w W. Ks. Poznańskim“, „Na marginesie bojowej literatury niemieckiej“, oraz szkic pastora duńskiego Thade Petersena o „Prześladowaniu kościoła duńskiego w Szleswiku Północnym“.

Treści zeszytu dopełnia przegląd prasy niemieckiej w Rzeczypospolitej i Rzeszy Niemieckiej oraz notatki bibliograficzne. „Strażnica Zachodnią“ nabyć można w każdej księgarni, lub wprost w administracji (Poznań, św. Marcin 40. pok. 24.) Cena zeszytu 6-go wynosi 8000 mkp. abonament na 3. ćwierćrocze 50.000 mkp.

Książka Roderyka Toltheima pt. Zagadka powodzenia żydowskiego, opuści prasę w najbliższych dniach. Książka ta doczekała się 6 wydań w Niemczech i zawiera niezwykle ciekawy obraz Żydów głównie z punktu widzenia handlowego. Wydaje pierwsza polska chrześcijańska antykwarnia i księgarnia we Lwowie.

SPORT.

Warta (Poznań) — Odra (Siemianowice) 7:0 (2:0) w Hucie Królewskiej. Match o mistrzostwo zachod. pol. Sędziował p. Rutkowski z Krakowa.

Stan mistrzostw w Polsce. 1. Pogoń (Lwów) 3 gry, 6 punkt. stosunek bramek 26 : 1. 2. Polonia (Warszawa) 2 gry, 2 punkt. stosunek bramek 5 : 5. 3. Lauda (Wilno) 3 gry, 2 punkt. stosunek bramek 3 : 17. 4. W. K. S. (Lublin) 2 gry, 0 punkt. stosunek bramek 0 : 11. 5. Warta (Poznań) 3 gry, 5 punkt. stosunek bramek 12 : 3. 6. Wisła (Kraków) 3 gry, 4 punkt. stosunek bramek 11 : 7. 7. L. K. S. (Łódź) 3 gry, 3 punkt. stosunek bramek 5 : 9. 8. Iskra (Siemianowice) 3 gry, 0 punkt. stosunek bramek 4 : 13.

W najbliższą niedzielę z powodu matschu Polska-Rumunia grają tylko w grupie wschodniej Polonia (Warszawa) 1 i 2 września z W. K. S. w Lublinie oraz w grupie zachodniej L. K. S. (Łódź) z Iskrą w Łodzi.

II. Zawody pływackie o mistrzostwo Polski odbędą się w najbliższą niedzielę tj. 2-go września w Krakowie. Zawody te odbędą się po raz pierwszy w normalnych warunkach, to jest w basenie i na wodzie stojącej.

I. L. K. S. „Czarni“ zaprasza wszystkich członków czynnych, oraz uczestników na zebranie, które odbędzie się w piątek 31 bm. o godz. 7:30 w lokalu klubu Rutowskiego 8. Ip.

Apelujemy do Prześwietnego Prezydium Magistratu, aby raczyło przynajmniej z powodu matchu Polska—Rumunia wydać polecenie skropienia gościńca stryjskiego od szkoły kadeckiej do toru kolejowego.

Zastępca.

OGŁOSZENIA.

KUPIĘ ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY w centrum miasta. 1392 Oferty: Warszawa, Widok 7 m. 13 pod „I. M.“

Takie to są już te kobiety...

Bajeczna komedia z czasów Heronina Bonapartego wesołego i miłośnika zabaw. W gł. roli Harry Liedke i przepiękna Alicja Hechy dziś w „Apollo”

Dlaczego emigranci Polacy, udający się do Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej Kuby lub Meksyku, starają się za wszelką cenę odbyć podróż na okrętach

TOW. FRENCH LINE?

Dlatego, że „French Line” jest Towarzystwem francuskim i jednocześnie największym Towarzystwem okrętowym świata (120 własnych okrętów o ogólnej pojemności 1,038.700 ton);

Dlatego, że potężne okręty Tow. „French Line”, jako pasażerom kompletną gwarancję bezpiecznej, wygodnej (wszyscy pasażerowie w 2, 4 i 6-cio osobowych kajutach) wesołej i szybkiej podróży;

Dlatego, że Tow. „French Line” traktuje pasażerów, obywateli polskich na równi z obywatelami francuskimi (na zasadzie umowy handlowej polsko-francuskiej);

Dlatego, że pasażerowie na okrętach Tow. „French Line” otrzymują smaczne i obfite pożywienie, z najlepszej na świecie francuskiej kuchni, otrzymują codziennie wino, porozumiewają się z personelem okrętowym i cudzoziemcami za pośrednictwem tłumaczy-Polaków, korzystają z polskiej biblioteki i polskich pism.

Te kilka słów są najlepszą odpowiedzią, dlaczego okręty Tow. „French Line” cieszą się taką popularnością i popytem wśród emigrantów z Polski.

Z pomiędzy olbrzymiej floty Tow. „French Line” na specjalne wyróżnienie zasługują dwa, słynne na cały świat okręty: „Paris” o pojemności 37.700 i „France” 28.500 tonn

Najbliższy transport z Warszawy do New Jorku, Kuby i Meksyku 12. września rb. 4667

Szczegółowe i bezpłatne informacje (ustne i piśmienne) w biurach Tow. French Line”.

Warszawa Królewska 27. Lwów, Gródecka 83. Brześć nB. Mikołajewska 32.

Nauka i wychowanie.

WPISY

na rozpoczynające się dnia 3. września b. r. 1) handlowe a) jednoroczne dla młodzieży; b) 6 miesięczne dla dorosłych towarowe i bankowe; 2) rachunkowości państwowej (egzamin w województw.) 3) stenografii polskiej przyjmują KONCES. PRAKT. KURSY KSIĘGOWOŚCI Z OLSZEWSKIEGO, Lwów Kurkowa 38, od 16. sierpnia do 2. września br. w godz. od 9-11 i od 6-8. Kursy ranne lub wieczorne — osobne żeńskie. Dla zamiejscowych system korespondencyjny. — Ilość miejsc ściśle ograniczona. — Podręczniki z biblijoteki szkolnej. Warunki przyjęcia ukończonych 14 lat, 3 kl. gimn. lub 6 powsz. 4535

Wpisy na rozpoczynające się 3. września a) jednoroczne kursy handlowe dla młodzieży; b) półroczne kursy handlowe dla dorosłych przyjmują Koncesjonowane przez Ministerstwo Kursy Handlowe, ul. Lyczakowska 34, codziennie od 3-6. Wymagane 14 lat i 3 kl. gimn. lub 6 powsz. 4582

Szkoła muzyczna Sabiny Kasperek, przyjmuje wpisy w dniu powszednie od 12-2, 5-7. Kurs koncertowy (fortepian) prof. Wiktor Łabuński. 4653

Posady i prace.

Poszukiwany chłopak (gонец) kilkunastoletni do „Agencji Wschodniej”. Zgłaszać się między godziną 9-tą przedpołud. a 4-tą popoł. w „Agencji Wschodniej”, Lwów ul. Długosza 31, parter (oficyjny). 4662

praktykant leśnictwa, energiczny, młody poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia do „Kurjera Lwowsk.” pod „Pracowity”. 4664

Osoba młoda Inteligentna znająca się na gospodarstwie przyjmie zarząd domu najchętniej u wdowca na prowincji. Zgłoszenia do 15. września. Do admin. „Kurjera” pod Krystyna. 4669

Różne.

Dla reżysera teatru miejskiego poszukuje się pokoju kawalerskiego, umeblowanego niedaleko śródmieścia. Zgłoszenia do Administracji „Kurjera Lwów.” pod E. Ż. 4642

Unieważniam skradzioną wojskową książeczkę oraz inne dokumenty i legitymacji na nazwisko Fisch Markus Hersch, oddawcę wynagrodzę kwotą 200.000 mp. 4675

Posiadam taki sposób usuwający wszelkie trudności, że podejmę się pod wszelką gwarancją wyuczyć osobę starszą niemuzykalną nawet do dni paru grać parę kawałków na fortepianie. Informacje Zimorowicza 6, drzwi 3. 4667

Artur Smutny, stroiciel fortepianów, Chmielowskiego 5, przyjmuje strojenia i reparacje na Lwów i prowincję. 4638

Kupno i sprzedaż.

Pompy, sikawki, węże polecą fabryka Stanisława Trębickiego, w Warszawie Kopernika Nr. 33. Wszelkie przybory dla straży ogniowych Pompy centrifugalne, Abisyjskie, Arzezyjskie, Diaphragma, pompy studienne napędzające rezerwoary na piętrach, pompy parowe i transmisyjne. Kilkadziesiąt lat praktyki i fabrykacji.

Do sprzedania, prawie nowy jesienny płaszczek dla panienki, kolor drapowy. Zgłoszenia od 4-6 ul. Grunwaldzka 9. II. p. na prawo. 4650

Kupię sztuciec Schönbauer-Mannlicher cal. 6-5. Zgłoszenia do admin. „Kurjera Lwowsk.” pod „Okazja”. 4651

Drewno około 1000 do sprzedania we Lwowie. Wiadomości udzieli „Gazolina” Ska akc. we Lwowie ul. Leona Sapiehy 3. 4654

Fabryka marmolady, Lwów Panieńska 23, kupuje każdą ilość jabłek. 4657

Kupię fortepian lub pianino każdej jakości. Dla sprzedającego warunki korzystne. admin. „Wieku Nowego” pod „Obcy”. 4641

Zakład Tapicersko-Dekoracyjny Władysław Prokopek

LWÓW, ul. Zimorowicza 1 6.

wykonuje wszelkie roboty w zakresie tapicersko-dekoracyjny wchodzące, tak w miejscu jak i na prowincji po cenach umiarkowanych.

Garnitury klubowe kryte skórą i stylowe otomany, sofy, wkłady, sprężynowe, materace włosienne, story do okien, tapetowanie pokoi, wieszanie firanek i przerabianie starych mebli. 1815

Poważne

przedsiębiorstwo naftowe

poszukuje

inżyniera

posiadającego dłuższą praktykę w warsztatach i fabrykach narzędzi wiertniczych.

Zgłoszenia z podaniem warunków skierować należy do biura ogłoszeń „Dzienników Brücka, Lwów, ulica Kościuszki. 4668

Do Szanown. Prenumeratorów

„KURJERA LWOWSKIEGO”

Prosimy uprzejmie o jak najrychlejsze nadesłanie prenumeraty

na wrzesień

wraz z ewent. zaległością, celem uregulowania nakładu. — —

Cena prenumeraty wynosi

od 1-go września:

We Lwowie miesięcznie do odbierania w administracji „Kurjera Lwowskiego”. . . 70 000 m.

We Lwowie z odnośnieniem do domu 75.000 m.

Z przesyłką pocztową w całej Polsce 75.000 m.

Zagranicą miesięcznie . . . 100.000 m.

Cena pojedynczego numeru od niedzieli 26. sierpnia 3.000 m.

Do młocarń najtańsza siła popędowa to ropne motory przewoźne „Perkun” od 6 do 30 HP. Oferty, świadectwa, dogodne spłaty oraz pasy, cement, maszyny młyńskie poleca „PILOT” Lwów, Batorego 4.

NAWOZY SZTUCZNE

Superfosfaty, tomasynę, siarczan amonu, sole potasowe oraz wszelkie inne środki nawozowe poleca:

MARJAN SZYF, Kraków XXII.

Wyłączny przedstawiciel na Małopolskę i Śląsk Cieszyński największych polskich fabryk:

Chemiczna fabryka Sp. akc. dawniej Karol Scharff i Ska w Bogucicach pow. Katowice.

Fabryka produktów chemicznych Liban Sp. Akc. Kraków-Podgórze. 4619

Dla Pań i Panów z prowincji niezwykła okazja. Udzieli się listownie bezpłatnych wskazówek jak usunąć bez śladu systemem radio-fizjologicznym: zmarszczki, pieg, wagner, czerwoność nosa, wypadanie włosów, siwiznę itd. Warszawa, Grzybowska 24-19, „Radio-Kosmetyka”. 1117

Największy dziennik prowincjonalny. Najpoczytniejsze pismo w wielkiem województwie lubelskiem i na przyległych kresach

„EXPRESS LUBELSKI”

wydawany wielkim, stołecznym rozmiarze, redagowany żywo i interesująco, mający świetnie zorganizowaną służbę informacyjną — —

Jest wskutek swej poczytności — — we wszystkich sferach — —

Najlepszym miejscem ogłoszeń dla firm handlowo-przemysłowych.

Adres wydawnictwa: Lublin „EXPRESS LUBELSKI” ulica Kościuszki Nr. 8. Skrzynka pocztowa Nr. 117. 4623

Prasy do dachówek, cement portlandzki wagonowo poleca „PILOT” Lwów, ul. Batorego 4.

Odpowiedzialny redaktor: Tadeusz Stroiński.